SÄRSKILT UTTALANDE
2024-05-29

TN 2024-0237

Trafiknämnden
Ärende 19

Liberalerna

Förslag till yttrande över motion 2024:1 av Daniel Källenfors, Rickard Wessman och Ina Djurestål (M) om att sluta kräva enprocentregeln i Region Stockholm

Konst i offentlig sektor bidrar till välmående och främjar hälsa. Forskning visar att den till och med kan påskynda läkningsprocessen för patienter. Därför är det mycket tråkigt att läsa att Moderaterna i Region Stockholm vill skära ned resurserna som finansierar konsten i sjukhusmiljöer och i kollektivtrafiken. Det skulle göra patienternas vårdmiljö sämre, försämra varje människas möjlighet att se konst varje dag och göra hela vårt samhälle kulturellt fattigare.

Sedan bildandet av Stockholms läns landsting 1971 har Region Stockholm följt procentsregeln. I dag innebär detta att en procent av investeringskostnaden, vid investeringar upp till 100 miljoner kronor, avsätts för konstnärlig gestaltning vid ny- och ombyggnationer av fastigheter. För vårdlokaler avsätts två procent. Nu vill Moderaterna alltså skrota den regeln.

Det vore ett stort misstag. Procentsregeln, som initierades under ledning av det dåvarande folkpartistiska finanslandstingsrådet Gunnar Hjerne, har resulterat i att Region Stockholms vårdmiljöer i dag huserar en av landets största samlingar av modern och samtida konst. Stockholms tunnelbana i sin tur hyllas ofta som världens längsta konstutställning tack vare dess omfattande och unika utsmyckning.

Liberalerna har alltid värnat om den konstnärliga gestaltningen i regionens offentliga miljöer. Investeringar i konst och kultur inom offentliga miljöer är inte bara en estetisk förbättring utan också en investering i människors välbefinnande. Forskning visar att konstnärliga inslag i vår vardagsmiljö kan minska stress, öka kreativiteten och öka känslan av trygghet och trivsel. I vårdmiljöer bidrar konst till att skapa stimulerande och läkande miljöer för patienter, men även välbefinnande för deras anhöriga och vårdens alla medarbetare.

Dessutom fungerar dessa konstverk som en tillgänglig kulturupplevelse för alla i samhället, oavsett ekonomisk eller social bakgrund. Konsten i tunnelbanan, till exempel, breddar tillgången till kultur genom att göra den till en del av det offentliga rummet och sprider glädje och inspiration till förbipasserande.

Kritiker argumenterar för att medlen för konstnärlig gestaltning bör avsättas till andra ändamål, såsom sjukvård eller kollektivtrafik. Men detta

visar på en grundläggande missförståelse om skillnaden mellan investeringar och driftsbudget. Man kan inte dra ner på investeringskostnaden, till exempel genom att avskaffa procentregeln för konst, och enkelt föra över de medlen till sjukhussängar.

Konst och kultur är också avgörande för samhällets utveckling och attraktivitet. Att skära ner på kultur är att underminera själva grunden för vad det innebär att vara ett dynamiskt samhälle. Det handlar om att stärka vårt gemensamma kulturarv och främja ett inkluderande samhälle och därför måste vi fortsätta investera i den konstnärliga gestaltningen av våra offentliga rum. Det är dags att vi ser bortom de omedelbara kostnaderna och erkänner det långsiktiga värdet av konstnärlig gestaltning.